

Sygn akt: I C 313/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2015 r.

Sąd Rejonowy w Kościerzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSR Magdalena Lemańczyk - Lis

Protokolant : st. sekr. sądowy Julita Formela

po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 2015 r. w Kościerzynie na rozprawie

sprawy z powództwa A. T.

przeciwko (...) SA w W.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego (...) SA w W. na rzecz powódki A. T. kwotę 20.000zł (dwadzieścia tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25 listopada 2014r. do dnia zapłaty.

II. Oddała powództwo w pozostałym zakresie.

III. Zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 396,80zł tytułem zwrotu skompensowanych kosztów postępowania.

Sygn. akt I C 313/15

UZASADNIENIE

Powódka A. T. domagała się zasądzenia od pozwanego (...) SA w W. kwoty 70.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25.11.2014r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia. Nadto wniosła również o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w dniu 18.07.2008r. doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku, którego na skutek odniesionych obrażeń zmarła matka powódki S. T.. Sprawca wypadku był ubezpieczony w towarzystwie pozwanego ubezpieczyciela. Powódka była silnie związana emocjonalnie i psychicznie z matką, która była dla niej i dla całej rodziny wsparciem, na która zawsze mogła liczyć. Matka powódki była jej najbliższym przyjacielem i każdego dnia powódka odczuwa jej brak, tęskni za nią. Jej niespodziewana śmierć była silnym przeżyciem dla powódki, która mimo upływu czasu nadal cierpi z powodu jej utraty. Zadośćuczynienie pieniężne w żądanej pozwem wysokości winno, choć w części zrekompensować powódce krzywdę za naruszenie jej prawa do życia w rodzinie i ból spowodowany utratą najbliższej osoby.

(k-3-9- pozew)

W odpowiedzi na pozew (...) SA w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu wskazano, że pozwany wypłacił na rzecz powódki kwotę 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia i kwotę 10.750 zł tytułem poniesionych kosztów pogrzebu i nagrobka. Zdaniem pozwanego wypłacone świadczenie

jest adekwatne do doznanej przez powódkę krzywdy i całkowicie rekompensują jej cierpienia. W tym stanie rzeczy powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

(k-20-23- odpowiedź na pozew)

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 18 lipca 2008r. w L. Hucie doszło do wypadku drogowego. Kierująca samochodem osobowym marki V. (...) - J. S., naruszając zasady ruchu drogowego, spowodowała wypadek, w wyniku którego śmierć poniosła S. T.. Za spowodowanie powyższego wypadku J. S. została prawomocnie skazana.

(okoliczność bezsporna)

S. T. w chwili wypadku miała 55 lat. Mieszkała wraz z mężem w T., pracowała zawodowo w pełnym wymiarze czasu pracy w szkółce leśnej Nadleśnictwa T.. Miała troje dorosłych dzieci. Jej córka A. T. (wówczas lat 33) mieszkała w tym czasie z mężem i dwojgiem małoletnich dzieci w N..

Relacje A. T. i S. T. były bardzo bliskie. Kobiety były silnie emocjonalnie związane ze sobą. Dla A. T. matka była przyjaciółką i powiernicą. A. T. zwierzała się matce, zawsze mogła liczyć na jej wsparcie i dyskrecję. Mimo że mieszkały w miejscowościach oddalonych od siebie o 30 km, często odwiedzały się. S. T. przyjeżdżała do córki i wnuków raz w tygodniu, a A. T. odwiedzała ją wraz z rodziną w weekendy. Jeśli w tym czasie pracowała, zawoziła do matki swoje dzieci, którymi wówczas się opiekowała (bawiła się z nimi, piekła ciastka, czytała im bajki, zabierała na wycieczki itp.). A. T. codziennie kontaktowała się z matką telefonicznie, a każde święta spędzała z rodziną w domu matki.

(dowód: k-38v.- zeznania A. T. w charakterze strony

k-39- zeznania świadka P. T.)

Śmierć S. T. była nagła i niespodziewana. Do wypadku doszło, gdy S. T. wracała po wizycie u córki do domu. W tym czasie A. T. była w Szpitalu (...) w K., gdzie pracowała. O wypadku dowiedziała się od męża, który zadzwonił do niej informując, że jej matkę transportują do szpitala w G.. A. T. niezwłocznie udała się do szpitala w G., gdzie po przyjeździe dowiedziała się, że matka nie żyje. Ta wiadomość wstrząsnęła nią. A. T. przeżyła szok. Silnie przeżyła żalobę, była rozbita emocjonalnie. Po śmierci matki bardzo często płakała, odczuwała jej brak, tęskniła za nią. Wspomnienia związane z matką nadal powodują u niej płaczliwość. Brak jej bliskości i wsparcia matki oraz ich przyjacielskich relacji.

(dowód: k-38v.- zeznania A. T. w charakterze strony

k-39- zeznania świadka P. T.)

W związku ze śmiercią S. T. będącą skutkiem wypadku komunikacyjnego, Pozwany Zakład (...) SA w W. - jako ubezpieczyciel osoby odpowiedzialnej za spowodowanie wypadku, wypłacił A. T. kwotę 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za poniesioną w związku ze śmiercią matki krzywdę oraz kwotę 10.750 zł tytułem poniesionych kosztów pogrzebu i nagrobka.

(okoliczność bezsporna)

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd nie przeprowadzał postępowania dowodowego z urzędu, albowiem strony postępowania były reprezentowane przez fachowych pełnomocników. Tym samym Sąd oparł się na dowodach zaoferowanych przez strony oraz dopuści dowód z akt szkody nr PL (...) prowadzonych przez pozwanego (k-39v.). Pozwany w niniejszym postępowaniu ograniczył się do złożenia odpowiedzi na pozew. Z kolei powódka wniosowała o przesłuchanie w charakterze świadka P. T..

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka P. T. (k-39), który szczegółowo opisał więzi łączące powódkę z jej matką, ich wzajemne relacje oraz sposób przeżywania przez powódkę żaloby po stracie matki. Świadek potwierdził, że śmierć S. T.

była dla powódki szokiem, a wspomnienia o matce wywołują u powódki płacz. Powyższe zeznania świadka były spójne i przekonujące, znalazły potwierdzenie w wiarygodnych zeznaniach powódki A. T. (38v.), która szczegółowo opisała łączą ją z matką bliskie relacje. Żadne z powyższych zeznań nie były kwestionowane przez pozwanego. Tym samym Sąd zaliczył je w całości do materiału dowodowego sprawy będącego podstawą poczynionych ustaleń faktycznych.

Mając na uwadze powyższy stan faktyczny stwierdzić należy, iż kwestia sporna między stroną powodową i pozwaną sprowadza się do odmiennej oceny, czy zachodzą przesłanki do zasądzenia -wobec doznanej przez powódki wskutek śmierci S. T. krzywdy - zadośćuczynienia na jej rzecz, a w konsekwencji czy jest ona uprawniona do żądania spełnienia świadczenia przez pozwanego ubezpieczyciela.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo, co do zasady zasługuje na uwzględnienie, zaś co do wysokości- w części.

W myśl przepisu art. 822 §1 kc przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający lub ubezpieczony. Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela (art. 822 §4 kc).

Powyższa regulacja wskazuje, iż wyrządzenie szkody skutkuje powstaniem więzi materialnoprawnej między poszkodowanym a ubezpieczycielem posiadacza pojazdu. Powstanie szkody powoduje zarówno po stronie ubezpieczyciela jak i ubezpieczającego odpowiedzialność o charakterze akcesoryjnym, gdzie ubezpieczyciel i posiadacz pojazdu nie odpowiadają wprawdzie solidarnie, ale zapłata przez jednego z nich zwalnia pozostałego. Stąd jest to tzw. odpowiedzialność in solidum, która istnieje od chwili ustalenia obowiązku naprawienia szkody osobie poszkodowanej.

Zakres odpowiedzialności ubezpieczającego jest przy tym tożsamy z zakresem odpowiedzialności ubezpieczonego i znajdują wobec niego zastosowanie przepisy prawa cywilnego dotyczące odpowiedzialności posiadacza pojazdu i wymagalności roszczeń wobec niego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3.05.1972r. I CR 57/72).

Stosownie do treści przepisu art. 446 §4 kc sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Stwierdzić należy, iż zadośćuczynienie ma na celu przede wszystkim złagodzenie cierpień. Obejmuje jednocześnie wszelkie doznane cierpienia, zarówno fizyczne jak i psychiczne. Ma ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą doznaną przez członka rodziny zmarłego krzywdę, przyznawaną jednorazowo. Jednocześnie trzeba zaakcentować, iż zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość majątkową, choć nie może ona być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, czyli winna być utrzymana w rozsądnych granicach. Kompensacie podlega doznana krzywda, a więc w szczególności cierpienie, ból i poczucie osamotnienia po śmierci najbliższego członka rodziny. Na rozmiar krzywdy podlegającej kompensacie na podstawie art. 446 § 4 k.c. mają przede wszystkim wpływ: dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem jego odejścia (np. nerwicy, depresji), rola w rodzinie pełniona przez osobę zmarłą, stopień, w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości i zdolności jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy oraz wiek pokrzywdzonego (por. wyrok SA w Lublinie z 18.10.2012 r., I ACa 458/12, LEX nr 1237237). Treść art.446 §4 kc pozostawia przy tym swobodę Sądowi orzekającemu. Przyznanie zadośćuczynienia zależy bowiem od uznania Sądu, który bierze pod uwagę całokształt okoliczności sprawy.

W okolicznościach niniejszej sprawy tragiczna, nagła i niespodziewana śmierć S. T. była dla jej córki A. T. bolesną stratą. Stała się przyczyną jej cierpienia, a jej konsekwencją było uczucie żalu i krzywdy. A. T. była silnie emocjonalnie

związana z matką, która była jej najbliższą przyjaciółką. Jej relacje z matką były bardzo bliskie, matka była dla niej wsparciem, mogła z nią o wszystkim porozmawiać i zawsze liczyć na radę i dyskrecję. Matka z córką kochały się, często odwiedzały, były w stałym kontakcie telefonicznym. Śmierć S. T. spowodowała, że z dnia na dzień powódka, jak również pozostali członkowie rodziny, została pozbawiona jej codziennego towarzystwa, tęskniła za nią, czuła się osamotniona. Zdaniem Sądu niewątpliwym jest, że powódka doznała krzywdy w związku ze śmiercią matki, a wskazane okoliczności przesądają o zasadności jej roszczenia co do zasady. Z uwagi na łączące ją z matką więzy pokrewieństwa powódka należy do kręgu najbliższych członków rodziny zmarłej i jest uprawniona do żądania zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. W ocenie Sądu, powódka niewątpliwie na skutek śmierci matki została pozbawiona jej wsparcia, możliwości dalszego spędzania czasu z nią, codziennych kontaktów, rozmów. Jednakże, powódka jako osoba dorosła prowadząca od wielu lat samodzielne gospodarstwo domowe i posiadająca już własną rodzinę, ma świadomość zarówno konieczności liczenia na własne siły jak i nieuchronności śmierci. Fakt, że mogła liczyć na pomoc matki, przy jej skromnych dochodach, nie powinien być okolicznością wpływającą na wysokość zadośćuczynienia albowiem w pewnym okresie sama powódka powinna była liczyć się z koniecznością niesienia pomocy własnym rodzicom. Sam wypadek spowodował nieodwracalne skutki pozbawił powódkę prawa do pełnej rodziny i ją osierocił, jednakże nie spowodowało to u powódki konieczności podjęcia terapii psychologicznej czy pomocy ze strony lekarza specjalisty. Całokształt sprawy wykazany w postępowaniu dowodowym pozwala na ocenę, że proces żałoby u powódki nie odbiegał od normy i powódka przeżyła śmierć matki adekwatnie do łączącej ich więzi. Powódka nie wykazała w niniejszej sprawie żadnych dodatkowych szczególnych okoliczności które skutkowałyby koniecznością zasądzenia oczekiwanego pozwem zadośćuczynienia w całości.

Mając na uwadze powyższe, w szczególności fakt doznania przez powódkę krzywdy z powodu straty matki, z którą łączyła ją silna emocjonalna więź, Sąd mierząc wysokość zadośćuczynienia w niniejszej sprawie uznał, że powódka winna otrzymać stosowną rekompensatę pieniężną. Zdaniem Sądu kwota, która zrekompensuje jej cierpienie, to kwota 30.000 zł. Kwota ta nie jest, zdaniem Sądu, wygórowana i jest utrzymana w rozsądnych granicach. Nie razi niewspółmiernością, pozwala w znacznym stopniu zatrzeć poczucie krzywdy powstałe w związku ze śmiercią matki. Wskazać przy tym należy, że pozwany wypłacił już powódce tytułem zadośćuczynienia kwotę w wysokości 10.000 zł, a zatem powinien wypłacić jeszcze kwotę 20.000 zł na jej rzecz.

Wobec powyższych stwierdzeń, a także mając na uwadze, iż obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 kc), Sąd ocenił, iż roszczenie powódki o zadośćuczynienie jest co do zasady uzasadnione. Zachodzą, bowiem przesłanki do zasądzenia na jej rzecz, jako najbliższego członka rodziny zmarłej, zadośćuczynienia z uwagi na doznaną przez nią krzywdę wywołaną śmiercią matki. Jednocześnie Sąd ocenił, że żądanie powódki jest uzasadnione tylko w części. Utrata rodzica- matki była dla powódki dotkliwą stratą. Powódka jest jednak osobą dorosłą i jest w stanie odnaleźć się w nowej rzeczywistości i zaakceptować ją. Przyznana powódce kwota zadośćuczynienia we wskazanej wysokości pozwoli zatrzeć jej poczucie krzywdy.

Mając na uwadze powyższe, na mocy art. 446 §4 kc w zw. z art. 822 kc Sąd orzekł, jak w punkcie I sentencji wyroku, zasądając od pozwanego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych SA w W. tytułem zadośćuczynienia na rzecz powódki kwotę 20.000 zł. W pozostałym zakresie Sąd powództwo oddalił, jak w punkcie II sentencji wyroku.

W związku z tym, że pozwany pozostawał w zwłoce ze spełnieniem świadczenia (art.476 k.c.), co wiąże się z powstaniem zobowiązania do uiszczenia odsetek ustawowych (art.481 k.c.), strona powodowa domagała się również ich zasądzenia. W zawieszłej sprawie orzekając w przedmiocie odsetek, Sąd miał na uwadze, iż jeżeli dłużnik nie spełnia świadczenia lub spełnia je jedynie częściowo i dochodzi do procesu, dla prawidłowego określenia daty początkowej płatności odsetek konieczne jest ustalenie, w jakiej wysokości zasadne było roszczenie w dacie jego zgłoszenia, która to data jest najczęściej datą wymagalności roszczenia, co do poszczególnych kwot, w rozumieniu zasad art. 481 § 1 k.c. W okolicznościach niniejszej sprawy powódka domagała się zasądzenia odsetek od dnia 25 listopada 2014r., tj. od dnia następującego po dniu zajęcia stanowiska przez ubezpieczyciela w toku postępowania likwidacyjnego. Mając więc na

uwadze, że roszczenie powódki było uzasadnione, Sąd zasądził ustawowe odsetki zgodnie z żądaniem powódki od dnia 25.11.2014r. do dnia zapłaty.

Jednocześnie przepis art. 108 §1 kpc nakazuje Sądowi rozstrzygać o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Strona przegrywająca sprawę - w myśl zasady odpowiedzialności za wynik postępowania- obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, tj. koszty procesu (art. 98 kpc). Do niezbędnych kosztów procesu zalicza się m.in. poniesione przez stronę koszty sądowe w postaci opłaty od pozwu i jeśli strona była reprezentowana przez fachowego pełnomocnika- jego wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach. Przy czym w myśl przepisu art. 100 kpc w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

W niniejszej sprawie każda ze stron była reprezentowana przez fachowego pełnomocnika- radcę prawnego, dla którego stawka minimalnego wynagrodzenia w myśl §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, przy wartości przedmiotu sporu powyżej 50.000 zł do 200.000 zł, wynosi 3.600 zł. Każda ze stron postępowania uiściła opłatę administracyjną od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Nadto powódka uiściła opłatę sądową od pozwu w wysokości 3.500 zł. Tym samym poniesione przez nią koszty niniejszego postępowania stanowią kwotę 7.117 zł, zaś koszty poniesione przez pozwanego kwotę 3.617 zł.

Zasądzona przez Sąd kwota na rzecz powódki stanowi 30% dochodzonego przez nią żądania. Stąd należy się jej zwrot poniesionych kosztów postępowania w wysokości 2.135,10 zł (7.117 zł x 30%). Z kolei pozwany wygrał proces w 70%. Stąd należy mu się zwrot kosztów postępowania w wysokości 2.531,90 zł (3.617 x 70%). Kompensując zatem powyższe kwoty, Sąd na mocy art. 108 §1 kpc w zw. z art. 100 kpc, w punkcie III sentencji zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 3.96,80 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Strona powodowa domagała się zasądzenia od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości tj. w kwocie 7.200 zł. W myśl przepisu §2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zasądzając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa procesowego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Opłata ta nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sporu. Zdaniem Sądu w okolicznościach niniejszej sprawy nie zachodziły podstawy do przyznania pełnomocnikowi wynagrodzenia w zwiększonym wymiarze. Niniejsza sprawa nie była sprawą skomplikowaną, wymagającą od pełnomocnika zwiększonego nakładu pracy. Pełnomocnik powódki złożył dwa pisma procesowe tj. pozew i odpowiedź na odpowiedź pozwanego na pozew. Poza tym reprezentował powódkę na jednej rozprawie, w czasie której przesłuchano powódkę i świadka. Podjęte przez niego czynności były typowe. Tym samym Sąd ocenił, że brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego w tym zakresie.

SSR Magdalena Lemańczyk- Lis

ZARZĄDZENIE

1. odnot. w rep.C i kontrolce uzasadnień
2. odpis doręczyć zgodnie z wnioskiem
3. z wpływem lub za 14 dni

K.,